

Ďaleký sever

Tundra a polárne oblasti. Edícia Larousse – Život v prírode. Vydaťstvo Slovart, Bratislava 1997. Farebné fotografie, obrázky, schémy, 166 s. Odporučaná cena 369,- Sk.

Napriek ľažkým prírodným podmienkam pulzuje aj na ďalekom severu život. Nie je sice až taký pestrý a rôznorodý, ale väčšina tamojších druhov sa vyznačuje vysokým počtom jedincov, ktoré sa v rôznych obdobiach roka zhromažďujú do veľkých stád.

Editori, tak ako vo všetkých predchádzajúcich publikáciách edície Život v prírode, vybrali 8 druhov živočíchov, ktoré reprezentujú svet zvierat na severu. Opis biológie, ekológie a osobitostí týchto živočíchov dopĺňa charakteristika biotopov a ekologickej podmienok ich existencie, čo súčasne umožňuje spoznať prírodné podmienky a zvláštnosti tundry a polárnych oblastí. Prispievajú k tomu aj početné farebné fotografie.

Ďaleký sever v tejto knihe reprezentuje tuleň, medveď biely, sob, tučniak, pižmoň, potáplica, mrož a labuť. Sú to väčšinou zvieratá, pre ktoré je rovnako vhodným prostredím suchá zem, ako voda v tekutej i tuhej podobe. Zvieratá a človek žili v týchto ľažkých podmienkach v súlade. Pôvodní obyvatelia neboli pre zver hrozbou. Tou sa stali až ziskuchtiví podnikatelia, ktorí bezohľadne drancovali prírodné bohatstvo a spôsobili zánik, prípadne ohrozenie existencie mnohých druhov. Vyvolalo to potrebu ich medzinárodnej ochrany a regulácie lovu, najmä ohrozených druhov.

Mnohé druhy majú vyvinuté osobitné telesné alebo fyziologické znaky prispôsobenia sa chladnej klíme. Väčšinou je to ochrana kože srsťou alebo perím s osobitnými izolačnými vlastnosťami, alebo dostatočne hrubá tuková vrstva. Špecifický je tiež proces rozmnožovania a starostlivosti o mláďatá. Práve v tvrdých severských pod-

mienkach vzniká úzka väzba medzi jednotlivými druhami živočíchov a prepojenosť v potravnom reťazci.

Je to už siedma kniha edície Larousse vydaná u nás, ktorá dopĺňa medzery v poznaní prírody a živočí-

chov tvoriacich naše životné prostredie. Nemala by chýbať v žiadnej školskej knižnici, ani v knižniciach odborných a kultúrnych inštitúcií.

Milan Ružička

